

TORONTAI

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) U. 1. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ES NYOMDA: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) UCCA 1. SZAM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-CIM: TORONTAI, VELIKI BECSKEREK.

A BÁNSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN. FELEVRE 150 DIN. NEGYEDÉVRE 75 DIN. HAVONKINT 25 DINÁR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINÁR. MEGJELENIK MINDEN MUNKANAPON DÉLELŐTT. HIRDETESEK DIJSZABÁS SZERINT.

Olga hercegnőnek, Pávle herceg feleségének, tegnap fia született. Az újszülött a hercegi család második gyermeke.

Marinkovity külügyminiszter tegnap délelőtt fogadta magánál Robertson angol követségi ügyvivőt, Fiodor román, Plenis osztrák, Csaly olasz és Seba csehszlovák követet.

Markovity Lázár dr. radikális képviselő tegnap délelőtt hosszú ideig az udvari miniszternél volt konferencián.

Korosec belügyminiszter tegnap délelőtt érkezett vissza Ljubjanából a fővárosba. Korosec klubja a mostani politikai döntésbe egyáltalán nem folyik be, minthogy pártja már egy döntött régebben, hogy a kormány ne adja be lemondását, hanem folytassa munkáját és a szkupstinát szorítsa rá az intenzív munkára.

Zürichből jelentik, hogy a berni magasvasút hidját az ár elsodorta. Az egyik személyvonat nem vette észre a hid hiányát és a meredélynek nekifutva, lezuhant a nyolcvan méteres mélységbe. Szerencsére a vonat mozdonya szakadt csak le és a személykocsik fennakadtak a parton. Egy halottja és nyolc sebesülte van a katasztrófának.

A Filippi szigeteken a Mayong vulkán kitért és a kiömlő láva eltemette a kétezer lakost számláló Libog városkát. Másfélezer ember elpusztult, ötszáznak sikerült megmenekülnie. A menekültek között járványos betegségek léptek fel, amelyek az életben maradtak nagyrészeivel is végeztek.

TŐZSDE

Junius 2.

MA 100 DINÁR:

Budapestben . . .	10 — pengő
Zürichben . . .	9 13 sv. frank
Berlinben . . .	7 34 ar. márka
Bécsben . . .	12 46 silling
Prágában . . .	59 16 cseh kor.
Newyorkban . . .	1 74 dollár
Triesztben . . .	33 45 líra
Bukarestben . . .	300 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Magyar Hitel 84.70, Olasz Bank 76, Ganz-Danubius 160.50, Ganz-Vilamos 135, Nasic 184.80, Pesti Hazai 215, Nemzeti Bank 227, Délcukor 110.

A radikális képviselői klub kizárta tagjai sorából a gyilkos Racsity Punisát.

Beograd, jul. 3.

A radikális képviselői klub hétfőn délután tartotta nagy érdeklődéssel várt ülését Jankovity Szteván első alelnök elnöklése alatt, amelyen kilencvenkét radikális képviselő volt jelen.

Jankovity elnök meleg szavakban emlékezett meg Sztzilich Béla országgyűlési képviselő elhunytáról és felsorolta a képviselő érdemeit a radikális-párt vajdasági megszervezé-

se körül, majd a június 20-iki vérengzésről beszélt és kijelentette, hogy

a klub mély fájdalommal értesült Radics Pávle és Baszaricsek Gyuró tragikus elhalálzásáról,

akiket Racsity Punisa gyilkolt meg. Javaslatára

a klub elítélte az eseményeket és kifejezte mély sajnálatát a történetek felett.

Szubotity Dusán indítványára ezután

Racsity Punisát, aki tetteivel nemcsak a pártérdek, hanem az államérdek ellen vétkezett, egyhangulag kizárták, úgy a párt, mint a képviselői klub kötelékéből.

Az ülést Jankovity javaslatára ma délután 6 órára halasztották, amikor is a miniszterelnök részletes expozé ad a politikai helyzetről.

A politikai helyzet kulcsa Radics István kezében van.

A demokrata-klub függőben tartotta a döntést a kormány lemondására nézve.

Beograd, jul. 3.

A kormányzópartok klubjai tegnapra mondták be klubüléseiket, amelyen véglegesen dönteni kívántak arra vonatkozólag, hogy a kormány lemondjon-e, vagy sem. Természetes, hogy a politikai körökben igen nagy érdeklődés nyilvánult meg az ülések iránt és mindenfelé nagy érdeklődéssel várták a kormányzópartok klubjainak állásfoglalását.

A délelőtti folyamán Vukicsevity miniszterelnök a radikális képviselőkkel konferenciát tartott, amelyen mintegy ötven képviselő és miniszter vett részt Mihajlovity Ilijával az élükön. Az ülésen Vukicsevity ismertette a helyzetet és nézetét, a mely oda konkludál, hogy

a kormány lemondására egyáltalán nem lát okot fenforogni — kivéve, ha ezt a klubok kifejezetten kívánják. Ez okból is hívták egybe a klubüléseket.

A radikális-klub kötelessége, hogy megadja a bizalmat a kormánynak azzal, hogy mindaddig helyén maradjon, míg egy új kombináció meg nem alakul és valamilyen pozitív jelleget nem ad a jelenlegi helyzetnek.

Az egyik radikális miniszter kijelentette, hogy a radikális-klub egyhangu határozatot fog hozni, amelyben a klub ismerteti a nézetét az általános helyzetről.

Egyes radikális képviselők kijelentették, hogy a képviselői klub bizalmat fog szavazni a kormánynak és elutasít minden felelősséget a június 20-iki eseményekért. A klub megköveteli, hogy a szkupstina folytassa a munkásságát.

Markovity Lázár dr. újságírók előtt nyilatkozott a klub várható határozatáról, kijelentve, hogy az esti

ülésen megválasztják azt a bizottságot, amely ezt a határozatot ki fogja dolgozni. Újságírók azon kérdézősködésére, hogy milyen a helyzet, azt mondotta:

„Minden eszközt felhasználunk arra, hogy a horvátokkal a kiegyezés és az együttműködés létrejöhön. Meg nem engedhetjük, hogy azt higgyék, hogy bármilyen horvátellenes politikát akarunk folytatni. Mi tényleges bizonyítékát akarjuk adni annak, hogy dolgozni akarunk és minden áron kívánjuk a megegyezést.

A helyzet most Radics kezében van és a felelősség a kibontakozásért őt terheli.

Az egyik Radics-párti képviselő kijelentette hírlapírók előtt, hogy Radics Szteván 10—14 nap múlva elhagyja a kórházat, ahonnan Zágrebbe utókezelésre megy, majd újra fölveszi a politikai tevékenységét.

A demokrata-klub ugyancsak délelőttire hívta egybe ülését, amely előtt Davidovity hosszabban értekezett Marinkovity külügyminiszterrel.

Az ülés megnyitása után Davidovity ismertette a belpolitikai helyzetet és kijelentette, hogy

okvetlen szükségesnek tartja a kormány lemondását, hogy a parlamentáris helyzet tisztázódhassék.

Marinkovity beszél ezután és kijelenti, hogy a demokrata miniszterek annak idején

a minisztertanácsnak azt javasolták, hogy a kormány nyújtsa be a lemondását, hogy a parlamentáris élet kialakulhasson valamelyik irányban. Ők is elutasítják a június 20-iki véres eseményekért való felelősséget és már ezért is

szükségesnek látnák a kormány lemondását. A kormány így helyreállítaná a bizalmat magával szemben.

A kormány ugyan számbeli többségben van, de a számok nem mindig mérvadók egyes események elbírálásánál.

Vukicsevity miniszterelnök más véleményen volt, mint a demokrata miniszterek és ezért is hívták egybe a klubüléseket. Ettől a kormánylemondástól vagy megmaradástól függetlenül azonban, Marinkovity úgy látja, hogy a szkupstinának erélyesen kell dolgozni, hogy a fölhalmozódott sürgős ügyeket elintézzé.

A demokrata-klub egyhangulag vette tudomásul Marinkovity nézetét, majd meghallgatta Grol Milánt is, aki ugyancsak azon a véleményen van, hogy a kormány lemondását szükségesnek látja.

A klub ezért elhatározta, hogy ma délelőtt 10 órakor folytatja ülését, megvárva a radikális-klub végleges döntését.

Talán ma fogják elérni a Nobile expedíció elsodort hat emberét.

Kingsbay, jul. 3.

A szerencsétlenül végződött Nobile-expedíciónak másik csoportja, a Nundborg-féle, tegnap óta kétségbeesett rádiójeleket ad le, segítséget kérve, mert az a jég tábla, amelyen menedéket találtak, szétzúzódáshoz áll közel.

Archangelskból jelentik, hogy a Krasszin orosz jégtörő átvégződött a jégzónán és talán már ma délután eléri azt a jégtáblát, amelyen a Nundborg-féle csoport tartózkodik, amely Nobile főcsoportjától elsodródott.

Mexikó új elnöke

Mexikó, jul. 3.

Mexikó új elnökévé, Calles helyébe, hat évre Obregont választották meg. Obregon teljesen Calles politikai elveit folytatja.

Két lengyel pilóta startolt az Óceán átrepülésére.

Párizs, jul. 3.

Idzikovszki és Cubala lengyel pilóták ma hajnalban startoltak a Lebourgetti repülőtérrel az óceánrepülésre.

Öt órai teán a kínai nemzeti kormány berlini képviseleténél.

(A Torontál berlini tudósítójától.)

Berlin, jul. 3.

A kínai nemzeti kormány berlini képviselete tegnap délután a berlini és külföldi sajtó képviselőit, köztük a Torontál tudósítóját, meghívta öt órai teára abból az alkalomból, hogy Huhannin, a kínai kormány politikai osztályának volt főnöke, aki jelenleg is tagja a Kuomintang végrehajtó-bizottságának, a német fővárosban tartózkodik. Huhannin egy órán át ismertette a Koumintang politikai céljait. A nemzeti kormány Szunjatsen dr.-nak, a kínai köztársaság megalapítójának programját akarja megvalósítani. A kormány elsősorban nevelni akarja a népet és gazdaságilag, közegészségügyileg, politikailag és kulturális szempontból európai minta szerint, de tekintettel a kínai élet évezredek tradícióira, felépítő programot dolgozott ki. Egyelőre alkotmányos kormányzásról szó sem lehet, a kínai nép erre még nem érett. A „népnevelés“ periódusa alatt a Koumintang fogja a birodalmat kormányozni a pártprogram alapján.

A felépítő munkához azonban Kinának külföldi mérnökökre és nemzetgazdászokra van szüksége. A nemzeti kormány Németországból akar mérnököket és nemzetgazdászokat hozatni. Egyelőre azonban a Koumintangnak nincsen pénze a program végrehajtására. Az állami adó fogalma Kinában ismeretlen. A különböző generálisok, illetőleg bandavezérek ugyan évente többször megsarcolták a polgárságot, azonban a rendszeres adózást Kína népe nem ismeri. Így tehát a hatalmas birodalom kormánya egyelőre nem diszponál nagyobb összegek felett. A Koumintang azonban reméli, hogy rövidesen az állami adózás intézményét is meg lehet valósítani és a felépítő munka kezdetét veheti.

Érdekes előadásának végén Huhannin hangsúlyozta, hogy a nemzeti kormány szívesen látja Kinában az európai mérnököket és szakmunkásokat, azok azonban, akik kalandokra vágyanak, ne jöjjenek Kinába, mivel csak komoly munkásokra van szükség, akik mindenben alávetik magukat a nemzeti kormány felépítő programjának és intézkedésének és nem törekednek kiváltságos pozícióra.

A karlsdorfi vasuti hid lángokban.**Negyven hold buzatermése égett és a tűz átterjedt a vasuti hidra.**

Nagy tűz pusztított vasárnap a délbánsági Alibunár község határában, negyven hold termése hamvadt el és

a lángok átterjedtek a közeli vasuti hidra is,

amelynek egy része szintén elégett. A déli órákban terjedt el a hír Alibunáron, hogy a határban kigyulladt Kraesulj Milán volt községi bíró termése. A tűzoltóság azonnal kivonult a tűzhöz, mert félt, hogy a szomszédos gazdák termésére is átterjednek a lángok és valóban sok munkája akadt, mert mire a helyszínre ért, a volt községi bíró negyven hold termése már lángokban állott. A keresztberakott kévék percek alatt lángra lobbantak és elhamvasztották néhány szomszédos gazda termését is. A tűz menthetetlenül átterjedt a közeli kraljevityevói (karlsdorfi) vasuti hidra, amelynek

alapépítménye gyulladt ki.

A tűzoltóság és az oltásban segédkező alibunáriak Kraesulj földjén voltak elfoglalva, amikor jelentették, hogy

a vasuti hid, amelyen a környék vasuti forgalmát bonyolítják le, lángokban áll.

A hushoz nyulni tilos.**A vendéglősök a fűszeresek, a mészárosok a vendéglősök ellen. — Piaci sátrakból beton árusítóhelyek.**

Beckerek, július 3.

A becskeréki mészáros- és hentesegyesület részéről népes küldöttség kereste fel tegnap délelőtt dr. Dimitrijević Tihomir rendőrfőkapitányt. A küldöttség ismertette a mészárosok és hentesek sérelmeit és megkérte a főkapitányt, hogy hasson oda, hogy ezek a sérelmek orvosoltassanak. Együttal írásbeli memorandumot nyújtott át, amelyben Scheinberger Manó egyesületi elnök és Cvetkov Milorád egyesületi titkár részletesen kifejti a mészáros- és hentesegyesület kívánásait.

A beadványban, többek között, a vágóhídi hűtővel kapcsolatos kéréseit ismerteti az egyesület és kifejti, hogy a jelenlegi hűtők nem alkalmasak a nagymennyiségű hús elhelyezésére. A háború előtt mindössze 15 mészáros és hentes vágott a vágóhídon, ezek árukészletüket bőségesen el tudták helyezni a hűtőkben, a legutóbbi években azonban a mészárosok és hentesek száma 40-re nőtt, akik képtelenek mind a hűtőt használni. Kérik tehát a főkapitányt, hogy

hasson oda, hogy a hűtőt meg-nagyobbítsák,

mert a közönségnek is érdeke, hogy frissen tartott, egészséges húst kapjon.

A beadvány második részében arra kéri a rendőrfőkapitányt, hogy

tiltsák meg a vendéglősöknek és étteremtulajdonosoknak, hogy a piacon élőállatot vásárolhassanak

és az utasok gyalog teszik meg a hidon át vezető utat a hid tulsó feléig, ahol egy másik szerelvényvel folytatják útjukat. Pancsevó felől és Vrsac felé, valamint a Vrsacról Pancsevó felé közlekedő utasok átszállással közlekednek.

A vonatok egyelőre a hidig közlekednek

és az utasok gyalog teszik meg a hidon át vezető utat a hid tulsó feléig, ahol egy másik szerelvényvel folytatják útjukat. Pancsevó felől és Vrsac felé, valamint a Vrsacról Pancsevó felé közlekedő utasok átszállással közlekednek.

A vonatok egyelőre a hidig közlekednek

és az utasok gyalog teszik meg a hidon át vezető utat a hid tulsó feléig, ahol egy másik szerelvényvel folytatják útjukat. Pancsevó felől és Vrsac felé, valamint a Vrsacról Pancsevó felé közlekedő utasok átszállással közlekednek.

és ezáltal kötelezzék őket, hogy a mészárosoktól szerezzék be a húst. A vendéglősök közbenjárására — mondja a beadvány — a napokban megvonták a fűszerkereskedők italmérési engedélyét, helyénvaló volna tehát, hogy most őket tiltsák el a mészárosipar üzésétől, amely után adót nem fizetnek. Az általános áralakulásra is kihatással volna a vásárlási tilalom — folytatja a panaszírat — mert a vendéglősök, akik adagolják a húst, többet fizethetnek és fizetnek az élőállatokért, mint a mészárosok és ezáltal megdrágítják az árakat.

Beadványukban még kéri, hogy a piacon árusító mészárosokat állandó, betónból vagy téglából épült árusítóhely építésére kötelezzék,

mert a jelenlegi sátrak nem felelnek meg a kívánt követelményeknek. A piacon árusító mészárosok ebbe készséggel beleegyeztek és csak azt kéri, hogy a szegényebbek fából építhessék fel a jelenlegi árusítóhelyeken az állandó bódéjukat.

Végül kéri, hogy a rendőrfőkapitány szeptember, magyar és német nyelven megfogalmazott rendeletet adjon ki, amelyben

tiltsa meg a közönségnek, hogy vásárlás alkalmával megfogja az árut,

ami egészségügyi szempontból igen kívánatos.

A főkapitány megígérte, hogy a beadványt áttanulmányozza és azután határoz a kérelmek teljesítése felett.

Rekordtermés a búzában és cukorrépában.**Közepes termés a kukoricában és zabban.**

Beckerek, jul. 3.

A Vajdaságban hétfőn kezdtek meg az aratást, amely rendkívül kedvező kilátásokkal kecsegtet. A terméseredményről egy kiváló szakértőhöz fordultunk felvilágosításért, aki a következőket mondotta a Torontál munkatársának.

Tekintettel arra, hogy a Vajdaságban a gazdák a terület legnagyobb részét még mindig búzával és kukoricával vetik be, ezeknek a növényeknek a hozama döntő az egész terméseredményre.

A búzánál különösen azok a gazdaságok tűnnek fel, amelyek nemesített vetőmagot használnak s ezek közül főleg azok, amelyek eredeti nemesített magot használnak. Nálunk legnagyobb részben négyféle nemesített őszi búzát használnak, még pedig a rumai származásút, a Székács-félet, Legány tanár nemesítéseit u. n. „Hatvani búzákat“ és a Marton-féle búzát.

A fajtáktól eltekintve, az idén is nagy befolyással lesz a terméseredményre egy másik, igen fontos tényező, amely összefüggésben áll a jó, vagy rossz talajmunkával, a helyes trágyázással, műtrágyahasználattal, magkiválasztással és vetések ápolásával. A búzatermés eredményére az idén is nagy hatással lesz a műtrágyák alkalmazása. A búzatermés átlag 10—12 métermázsa lesz holdankint.

A kukorica a kedvezőtlen hideg tavaszi időjárás következtében, fejlődésében még 2—3 héttel ezéltől annyira visszamaradt, hogy meglehetősen rosszak voltak a kilátások. Az utóbbi időben azonban a kukorica annyira fejlődött, hogy

közepes termés várható, amennyiben az időjárás ezentúl a kukorica beéréséig normális lesz.

A zab, amely igen sok talajvizet igényel, épp ezen tulajdonságával összefüggően, valamint a fentemlített természeti tényezőkkel kapcsolatban, az egyes gazdaságokban és vidékeken igen különböző termést ígér. Átlagban

közepes lesz a terméshozama.

A kender egyelőre igen jól áll, míg ellenben a

cukorrépa rekordtermést ígér.

A terméskilátások tehát, ami a búzát illeti, igen kedvezőek, a cukorrépa rekordtermést ígér, míg a kukoricánál még sokat javulhat a helyzet.

A belföldi üzletben erősen kifejezésre jut a várható terméstopplett. Az új gabonában napról-napra élenkül a forgalom, részben abból az okból is, mert sok gazdaság a legfontosabb mezőgazdasági munka, az aratás megkezdése előtt, pénzre van utalva és az áru lekötése révén iparkodik megfelelő előlegezést jutni. A nagy kínálattal szemben, azonban egyelőre mérsékelt a vételkedv.

Július 3., K. Kornélius 15. Napkelte A nap hossza

Július

3

nak a németektől az idén 1896-ban boru folyórális megflottát Sar

Dessau és Zimmermannban stá az olaszok tartam vil

A polgári Sztajity nap szabópot Becke Távolléte főjegyző endőket.

Nem lo utóbbi idő naszok a tulajdonos ton lakó b a rendőrs hogy regg sörörjék az főkapitány figyelmezte locsolja a

Megkapt a fizetésük hogy hitel mi tisztvi nem kaptá fizetésüket kerek pénz ta a szükse kiutalására tegnap nap júliusi ille

Kérelem. mázoló kez számao ség után, a vele is vég annyékvilág anny gond hátrahagyta mekét ellát lanságában. nyolc éves, a másállapo ségbejöttbb zonytalan n rem a maga mára? — e a ravatal m ládhoz. Becs nek, akik a megőrizték fordulunk é feledkezett Weberék a cej) ucca 48 nak.

Kezdődő mészetes a viz ugy a renyhe emé módon me iati orvos Ferenc Józ olyan nagy soknál is sz bélműködés ben az elle

Julius 3., kedd. Rk.: Heliodor. Prot.: Kornélius Gk.: Metodije. Zsidó: Thamus 15. Napkelte 4:4, napnyugta 20:4 óra. A nap hossza 16 óra. Év végéig 181 nap.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Állandó, fokozódó meleg, helyenkint kánikulai hőség, később itt ott zivaraos lecsapódásokkal. 0000000000000000

Julius

3

1866-ban a porosz-osztrák háború folyamán a poroszok Könniggrätznél döntő győzelmet arattak az osztrákokon. Ausztriának a németiség feletti hegemoniája ettől az időponttól fogva megdőlt.

1896-ban a spanyol-amerikai háború folyamán Sampson ellenadmirális megsemmisítette a spanyol flottát Santiago de Cubánál.

Dessauból jelentik, hogy Risztics és Zimmermann pilóták tegnap hajnalban startoltak, hogy megdöntsék az olaszok 58 óra és 31 perces időtartam világrekordját.

A polgármester szabadságon. Dr. Sztajity Jován polgármester vasárnap szabadságra ment és egy hónapot Becskerekétől távol fog eltölteni. Távolléte alatt Rajity Tima városi főjegyző végzi a polgármesteri teendőket.

Nem locsolják a járdákat. Az utóbbi időben sűrűn érkeztek panaszok a rendőrségre, hogy a háztulajdonosok, illetve az uccai fronton lakó bérlők nem tesznek eleget a rendőrség azon rendeletének, hogy reggel és este felloccsolják és söpörjék az uccajárdákat. A rendőrfőkapitány ezúton is ismételtlen figyelmezteti a közönséget, hogy locsolja a járdákat.

Megkapták az állami tisztviselők a fizetésüket. Megírta a Torontál, hogy hitelnyitási hiányában az állami tisztviselők és alkalmazottak nem kapták meg idejében a júliusi fizetésüket. Tegnap délelőtt a becskereki pénzügyigazgatóság megkapta a szükséges utasítást a fizetések kiutalására és ennek folytán még a tegnapi nap folyamán folyósította a júliusi illetményeket.

Kérelem. Wéber János 41 éves mázoló kezéből a halál kiragadta a szerszámot. Hónapokig tartó betegség után, a munkásokat pusztító tbc. vele is végzett, elköltözött ebből az árnyékvilágból, ahol annyi baj és annyi gond és oly kevés az öröm és hátrahagyta özvegyét és hét gyermekét ellátatlanul, a sors bizonytalanságában. A legidősebb gyermek nyolc éves, a többi még apróbb és a másállapotban lévő anya a legkésőbbbejövő helyzetben néz a bizonytalan holnap elé. Lesz-e kenyerem a magam és gyermekeim számára? — ez a kérdés toladott be a ravatal mellett síró szegény családhoz. Becskereken bizonyára lesznek, akik a mai viszonyok között is megőrizték szívük melegét, ezekhez fordulunk és kérjük őket, hogy ne feledkezzenek meg a hét árváról. Wéberék a Petrogradszka (Melen-cei) ucca 48-as számú házban laknak.

Kezdődő érzelmeszedésnél a természetes „Ferenc József” keserűviz úgy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést gyorsan és enyhe módon megszünteti. A gyakorlati orvostudomány vezére a Ferenc József vizet azért becsülik olyan nagyra, mert ez a szivbajosoknál is szabályozza a gyomor- és bél működést, aminek következtében az ellenállóképesség fokozódik.

Elienörzik az egészségügyi szabályrendelet betartását. A becskereki rendőrfőkapitány tegnap elrendelte, hogy a Brigadir Risztitya, Mala, Koszancsityeva, Knez Mile-tina, Cara Lazara, Szarajevszka Pupinova, Csarnojevityeva, Djurdja Szmederevca, Miletityeva és Kumanovszka ucca házait köztisztasági szempontból ellenőrizték és megállapították, hogy a háztulajdonos és a lakók eleget tettek a városi közegészségügyi szabályrendeletek rendelkezéseinek. A házakat, detektívek és rendőrök járják be, megvizsgálják az udvarokat, félreeső helyeket, hogy tiszták-e és megállapítják valamint azt is, hogy a kutyákat megkötvé tartják-e. Az ellenőrzést a legközelebbi napokban a többi uccákra is kiterjesztik.

Orvosi hír. Dr. Báthori szemorvos i. hó 6-án külföldre utazik és rendelését csak augusztus 1-én kezdi meg.

Késik a városi tisztviselők júliusi fizetése. Kellemetlen meglepetés érte a becskereki városi tisztviselőket és alkalmazottakat: július elsején nem kaptak fizetést. A fizetés folyósítása azért maradt el, mert a mezőgazdasági munkák miatt a rendesnél kevesebb pótdadó folyt be a városi pénztárba és július elsejére nem volt annyi pénz, hogy a tisztviselők és alkalmazottak mintegy háromszáz-ezer dinárt kitevő fizetését kiutalják. Az adóhivatal megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a megfelelő összeget előteremtsék és kiutalhassák a fizetéseket, mindazonáltal bizonyosra veszik, hogy még néhány napig eltart, amíg a városi tisztviselői és alkalmazottai megkapják július elsejei illetményeiket.

Egyszerűsítik a háztartási alkalmazottak munkásbiztosító pénztári bejelentését.

Egységes járulékfizetés lesz és elmarad a gyakori ki- és bejelentés.

Becskerek, jul. 3.

Az országos munkásbiztosító pénztár, értesülésünk szerint, azzal a tervvel foglalkozik, hogy a házi-cselédeket mind egy fizetési csoportba sorozza és ne legyen a jövőben ugynevezett egyéni osztályozás. A cselédek ki- és bejelentése eddig sok munkát adott a házi-asszonyoknak, a háztartási alkalmazottak sokszor cserélnek gazdát és a szolgálati helyeken számtalanszor megfélekeznek a ki- és bejelentésekről. Emiatt

gyakorik a kellemetlenségek és a büntetések,

de ettől eltekintve is, idővesztéssel és sok pepecseléssel jár a be- és kijelentés elvégzése. Az országos munkásbiztosító pénztár most

olyan megoldást tervez, hogy a bejelentést állandó jellegűvé tegye, vagyis a cselédet tartó házak bejelentését egyszerismindenkorra tudomásul vegye.

A pénztár a bejelentés alapján, egy vagy több cseléd után, a megállapított egységes járulékot veti ki

Romlott tojástartó árultak a piacon. Dr. Dimitrijevitj Tihomir rendőrfőkapitány a mai hetipiacon razzíát tartott, amelynek során tíz tojástartót felkísérték a rendőrségre, ahol lámpafény mellett megvizsgálták a tojásokat. Azok tojáskészletét, akik romlott tojásokat hoztak piacra, megsemmisítették, tulajdonosuk ellen pedig megindították a kiűzési eljárást.

Uj sóarak. Julius elsejétől új, egységes sóarakat léptettek életbe az ország egész területén. A kősó ára mindenütt 2 dinár 50 para kilogrammonként, az örölt só kilogrammjára 2 dinár 75 para. Magasabb áron sót sehol sem adhatnak el. A sóárusítás-hoz ezentul engedély kell és az eladók a fenti árakból bizonyos jutalékot kapnak. Viszonteladók, sókészletüket kizárólag a monopolkartárból szerezhetik be.

Oroszországnak huszmillió katonája van. Az 1928. februári adatok szerint Szovjetország lakóinak száma 144,805,000 lélek. Ebből Ukrajnára 28,870,000 (20%), Hátsó-Kaukázusra 5,791,000, Turkesztánra 987,000 lélek esik. Ma tehát Szovjetországnak körülbelül kilenc millióval több lakosa van, mint 1914-ben volt Nagy-Oroszországnak. Ugyancsak ez időből származó adatok szerint Oroszország a világnak katonailag legfejlettebb állama. A hadügyi költség évről-évre rohamosan növekszik. 1926—27-re 605 millió 50,000 aranyrubelt tett ki, az állami jövedelmek 20,5 százalékát. A katonakötelezettség 19 évtől 40-ig tart, a szolgálati idő öt év — aktív szolgálat 2—4 év. A fegyver alatt lévők száma hivatalos adatok szerint 512,000 ember, de az összes, ideiglenesen szabadságotlakkal együtt az állandó hadsereg 2,350,000 főre rug. A tartalékkal ez a szám fölülmulja a huszmilliót.

a munkaadóra és az illető ezt az összeget állandóan fizeti mindaddig, amíg a cseléd tartással fel nem hagy.

Az időközben bekövetkezett változásokat, elbocsátást, felvétel nem kell külön bejelenteni.

A központi pénztár az új rendszert mindenütt meghonosítja, ahol megbízható rendőri bejelentőhivatal áll a pénztár rendelkezésére. A bejelentőhivatal az ellenőrzés elvégzésénél nélkülözhetetlenül fontos szerepet játszik, mert csak a bejelentőhivatal adatai birtokában tudják megállapítani, hogy nem történnék-e visszaélések.

A becskereki munkásbiztosító pénztár, amely ezt a rendszert szintén be akarja vezetni, átirattal fordult Becskerek és Kikinda város tanácsához. (ahol a pénztárnak ki- és bejelentési rendje van) és ebben az iránt érdeklődik, hogy van-e a városi rendőrségnek megbízható rendes bejelentőhivatala. A két város tanácsától beérkező választól teszi függővé a pénztár, hogy az új rendszert Becskereken és Kikindán is bevezesse.

Nem kell előzetes vízum Magyarországra. Julius elsejétől kezdve a Budapestre utazóknak nem kell a beográdi, illetve zágzebi magyar konzulátusoknál előzetesen vízumot szereznii, mert a magyar határ előzetes vízum nélkül is átléphető. Az utólagos vízumot, amely hatvan napi tartózkodásra jogosít, Budapesten lehet kapni. Ez az intézkedés főleg a vidéki lakosság szempontjából jelent lényeges idő- és költségmegtakarítást. A vízumnélküli utazáshoz a beográdi Magyar Királyi Kereskedelmi Képviselői Utazási Osztálya hivatalos bélyegzőjével ellátott igazolványa szükséges, mely úgy a beográdi Kereskedelmi Képviselőnél (Beograd, Palata Akademie, Jakšičeva ul. 2.), mint pedig a felkért SHS vidéki kereskedelmi testületknél, utazási irodáknál, pénzügyintézetknél személyenként 35 dinárért kapható.

Férfi- és nőiszabók figyelmébe!

Julius 5-től a híres Mihajlovics szabász, legjobb módszer szerint

szabászati tanfolyamot

tart szerb, magyar és német nyelven

Beiratkozni lehet: 1104

Feketics szabónál, Niczky ucca.

A románbánsági magyarság ünnepe. Temesvárról jelentik: Vasárnap nagy ünnepe volt a románbánsági magyarságnak. A Torontál és Temes megyei magyar-párti tagozatok vasárnap tartották meg a tartományi pártszervezet közgyűlését Temesvárott, amelyen 52 pártszervezet háromezer kiküldötttel képviseltette magát. A közgyűlést Ambrózy Andor báró nyitotta meg és elnöknek az erdélyi magyarság nagyneve vezérét, Bethlen György grófot ajánlotta, aki lendületes beszédben szólott a magyar kötelesség impozáns megnyilatkozásáról, amely a magyar-párt kötelekbe szólított az utódállamokban mindenkit, aki magyarnak vallotta magát. A magyar-párt ereje — mondotta Bethlen — ma Erdélyben megdöntöhetetlen és számottevő eredményekkel fog rövidesen dicsekedhetni. Pogány L. indítványára ezután elhatározták, hogy a magyar asszonyok és leányok megszervezésének mintájára tömörítik a magyar ifjúságot is és a magyar-párt minden tagozatánál ifjúsági ügyosztályokat létesítenek. A gyűlés többi szónokai a szegény diákok segélyezési akciójáról, a magyarok gazdasági megszervezéséről számoltak be, míg néhány szónok a magyar zsidóság törhetetlen magyar hűségéről beszélt a magyarságot. A gyűlésen ezután új tartományi vezetőséget választottak. Elnök ismét báró Ambrózy Andor lett.

A tizenhárom hónapos év — ismét előtérben. A Népszövetség naptár-bizottsága újból megkezdte a tárgyalásokat a tizenhárom, egyenként huszonnégy napos év bevezetésére. Diplomáciai körökben csodálattal adóznak a Népszövetségnek, hogy ebben a fullasztó melegben is ilyen nehéz problémákon töri a fejét, amivel szemben viszont laikusok azt állítják, hogy a fontos nemzetközi problémák elintézetlensége mellett a Népszövetség urainak nincsen más dolguk.

Orient Bioskop

Kedden, július 3-án 5, 7 és 9 órákor
Szerdán, július 4-én 5, 7 és 9 órákor

Jön! A FERTŐ. Jön!

A főszerepben: WILLY FRITSCH.

Az új direktor

ki ad kevesebb munkát többfizetést

Nagy vigjáték 6 felvonásban és egy előjáték

A főszerepekben: Mary Brian, Charles Rogens.

Erdélyben kivégezték a magyar diákságot. A Brassói Lapok írja a következőket: Az az ostoba, önkényes, középkori iskolapolitika, mely már hosszú évek óta égő pokollá változtatta főképpen a kisebbségi diákság életét, forrójára érkezett. Még csak egy két helyről érkeztek be szórványos adatok hozzánk, Brassó két iskolakörzetéből, csak az egyiknek vészbizottságát tudjuk adat-szerüen, de máris leszógezhetjük, hogy az Angelescu féle közoktatás-ügyi kormány ebben az évben végső támadásra készült el és a szó legteljesebb, legszomorúbb értelmében kivégezte a magyar diákságot. A magyar diákok kilencven százaléka megbukott az érettségén. Kolozsvári jelentés szerint, Kolozsvárott sem volt igazságosabb a vizsgáztató-bizottság, mert az első bizottságnál 128 kisebbségi diákból 102 bukott el, a második bizottságnál 160 román érettségizőből csak 23 a bukottak száma. A magyar lakosság elkeseredése óriási.

Sulyos vád a ház falán. Kiss Mihályné öteleki lakosnő ellen feljelentést tettek a temesvári ügyészségen, hogy 1924 december harmincegyedikén elhalt férjét megmérgezte. A feljelentésre az adott okot, hogy az asszony háza falára krétával valaki azt írta: „Megégetted az uradat”. A nyomozás során a vizsgálóbíró az ügyészi indítványra elrendelte a holttest exhumálását.

Az Új Idők 5000 pengős regény-pályázata. Az Új Idők szerkesztősége pályázatot hirdet irodalmi értékű, érdekes meseszövevű, eredeti regényre. Csak olyan, nyomtatásban meg nem jelent regények jöhetnek tekintetbe a pályázatnál, amelyek méltó módon illeszthetők az Új Idők kereteibe. A regény terjedelme 12—20 iv lehet. A pályamunkák beküldésének határideje 1928 december 15. Az eredményt az Új Idők 1929 március havában közli. A bírálóbizottság elnöke Herczeg Ferenc. Tagjai Csathó Kálmán, Fodor Gyula, Lyka Károly, Surányi Miklós és Wolner József, az Új Idők kiadója. A bírálóbizottság ítélete szerint legjobb irodalmi értékű regény pályadíja 2500 P. A második legjobb regényé 1500 P. A harmadiké 1000 pengő. E díjak kifizetése ellenében az Új Időkben való közlés és a könyvalakban való első kiadás joga (egyszeri nyomtatásban 5500 példányig) a kiadó-vállalaté. A második kiadás joga is, a szerzővel kötendő megállapodás szerint, feltétlenül a kiadó-vállalatot illeti. A Singer és Wolfner irodalmi intézet rt. esetleg megvásárolja és kiadja a pályadíjat nem nyert, de közlésre alkalmas, irodalmi értékű műveket is. A pályaműveket gépirásos másolatban, jellegű levél kíséretében és annak feltüntetésével, hogy a regény résztvesz az Új Idők pályázatán, kell az Új Idők szerkesztőségének címére (Budapest, VI., Andrassy ut 16.) beküldeni. A papirosnak csak egyik oldalára szabad írni és a bírálóbizottság arra is kéri a pályázókat, hogy a sorokat ne írják sűrűn egy-

más alá. A pályadíjakat a bírálóbizottság csak abban az esetben fogja kiadni, ha azokra érdemes művek kerülnek eléje.

Rövid hírek.

Az országos munkásbiztosító pénztár tervbevette a vrsaci munkásbiztosító pénztár megszüntetését.

A noviszádi semmitőszék tegnap jogerősen elítélte dr. Krafft István országgyűlési képviselő támadóit. Sztamurdzity Sztankó volt sztárszíváci segédjegyző négy hónapot, három társa pedig 2—2 hónapi fogságot kapott.

Ma kezdik meg Debeljácán Klein Mátyás vendéglős, felesége és cselédje gyilkosainak a fellebbviteli tárgyalását.

Rákoshelyen a vonat elütötte és halálra gázolta dr. Sztancsek János debreceni egyetemi tanársegédet.

San-Franciskó közelében egy repülőgép utasai megtámadták és kifosztották egy állomás pénztárnokát, akitől 50.000 dollárt raboltak el. A rablók utána repülőgépen elmenekültek.

„TORONTAL”

POLITIKAI NAPILAP

Budapesti szerkesztősége Obilteya (Zápolya) uca 1. Telefonszám 281.
Egri szerkesztősége Frankopanova uca 9., II. emelet.
Budapesti szerkesztősége Wekerle Sándor u. 24., II. em. 80. Telefon 68—35.
Egyesületi szerkesztősége II. Taborstrasse 9. Telefon 40—8—22.

Magán- vagy üzleti ügyekben i utazások alkalmával

BUDAPESTEN

a legkellemesebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben lévő

Grand Hotel Park

nagyszálloda

Budapest, VIII. Baross tér 10. sz.,

mert

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője olesó szoba árainkból,

10% engedményt kap

olesó éttermi árainkból. (Kitűnő házikonyha)

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhetegetyperc alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!!!

Elsőrendű kiszolgálás, szigoruan c s a l á d i jelleg.

S a j á t é r d e k e

ezen előnyök folytán, hogy okvetlenül nálunk szálljon meg. Előzetes szobamegrendelés ajánlatos. Új telefonos szobák.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Velikibecskerek.

CSAKIS

911

Dürkopp-kerékpárokat

vásároljon, mert ezek a legtartósabbak. Kézipénzért és heti, vagy havi részletfizetésre

Grünfeld Árminnál, Velikibecskerek, (a nagyhid mellett).

Közgazdasági riport Szovjetországból.

(A Torontál berlini tudósítójától.)

Berlin, jul. 3.

Mindenekelőtt néhány idézet a szovjet sajtójából:

— Tavaly elkészült a taskendi konzerv-gyár építkezése. Amikor a gyár készen volt, kitűnt, hogy nem megfelelő helyen építették és ennek következtében a szállítási költségek nem fizetődnek ki. Ennek következtében a gyárépületet istállókká alakították át és a gyárat más helyen fogják felépíteni.

— Az állami fakeskedelem deficitje 1½ millió rubel 4 millió rubel évi összeforgalom mellett.

— Az ukrainai ipari városok környékén 4,9 millió rubel értékű importált gépek fekszenek használatlanul.

— Az Ural-bányák környékén használatlan gépek, felszerelési cikkek és építkezési anyag hevernek több mint 1 millió rubel értékben. Az importált felszerelési cikkek közül, amelyek 830.000 rubelre rúgnak, csupán 35.000 rubel értékű anyag került felhasználásra.

— A jugostáli (Donec-medence) szénbányák termelési adatai szerint a hiányos munka következtében az utolsó fél esztendőben a termelés 100.000 tonnával csökkent.

A szovjetsajtó tele van ilyen közleményekkel, az összes moszkvai és pétervári lapok hiranyagának fele ilyen jelentésekből áll, amelyek nyíltan bevallják a szovjet gazdálkodásának pusztításait. Ezen hírek mellett azonban a szovjetsajtó tudósításokat közöl a Donec-perről, amelyben 53 vádlottat vádolnak ugynevezett gazdasági ellenforradalom büncselekményével. Immár hatodik hete tart a vádlottak kihallgatása. A vádbiztos szerint, a vádlottak a keskenyvágyú vasutakat úgy építették, hogy ezek az elüzlött bányatulajdonosok tárnái mellett futnak. Vagyis a vádlottak evvel azt akarták elérni, hogy a bolsevizmus esetleges bukása után, a visszatérő bányatulajdonosok bir-

tokaikat jó állapotban találják. A másik vád az, hogy a német mérnökök és munkatársaik kizárólag a bányákkal törődtek és a környéken levő gyárakat elhanyagolták, úgy hogy ezek pusztulásnak indultak.

Szovjetországból egy keskenyvágyú vasút építése az elüzlött bányatulajdonosok tárnái mellett, rosszakaratu szabotázs, míg egy konzervgyár építése és annak azonnali kényszerű átalakítása istállókká, tervszerű gazdasági rendszer. Más szavakkal a valódi szabotázs a bolsevik gazdasági program szerves része, míg a komoly építő munka a vádlottak padja felé vezet.

Az utóbbi időben a szovjetsajtóban is olvashatunk bátor cikkeket, amelyek nyíltan bevallják, hogy a szocialista ipar felépítése nem jár haszonnal, ellenkezőleg jóvátehetetlen károkat okoz. Így a napokban az egyik moszkvai lapban a következő megállapítás látott napvilágot:

„Az ipar ma a tévedések és nehézségek legjelentősebb faktora a szovjetunióban.”

Az ilyen megállapítások azonban semmiféle eredménnyel nem járnak, ellenkezőleg csupán arra jók, hogy a szovjet vezéreinek haragját vátsák ki. Krumin „elvtárs”, aki a Donec-mérnökök perében a vádat képviseli, egyik beszédében kijelentette, hogy arcátlanság és lelkiismeretlenység a szovjet gazdasági rendszernek esődjéről beszélni. „A jövőben is ugyanazt fogjuk csinálni, mint eddig!” — állapította meg patetikus hangon, vagyis ha egy konzervgyárat istállókká alakítanak át, úgy ez azért történik, mivel a szovjetnek valószínűleg inkább istállókra, mint konzervekre van szüksége.

Nyiltér

Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Értesitem a n. é közönséget, hogy Zsunac Jankó bókai lakos vendéglőjét megvettem. Felhívom a netáni hitelezőit, hogy követeléseiket 8 napon belül nálam jelentsék be, mert későbbi bejelentéseket nem veszek figyelembe.

Hajnal István vendéglős,

Bóka.

1114

„Pirelli”-autógummik

képviselőt a Bánát területére átvettük.

Állandó nagy raktár az összes méretekből.

Versenyképes gyári árak.

Kitűnő új minőség.

„VOLTA” MŰSZAKI ÉS VILLAMOSSÁGI R.-T.
Velikibecskerek.

1091

Kiadja: Dr. Mara Jenő, Velikibecskerek.